

Σύνθεση ευρημάτων των αξιολογήσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε.Π.) «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020

Περιεχόμενα

---

1. Επισκόπηση των αξιολογήσεων.....	1
2. Πορίσματα ανά άξονα προτεραιότητας σε σχέση με τους δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων	5
3. Γενικά Συμπεράσματα.....	9
Παράρτημα: Αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο ΕΠ «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020.....	16

1. Επισκόπηση των αξιολογήσεων

Συνολικά, από την έγκριση του Προγράμματος και μέχρι το τέλος του 2022 εκπονήθηκαν 9 αξιολογήσεις.

- Οι 5 από αυτές ανατέθηκαν και υλοποιήθηκαν από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» με συνολικό προϋπολογισμό 161.500 € (χωρίς ΦΠΑ) και αφορούσαν :

- η μελέτη σχεδιασμού ενεργειών πληροφόρησης και δημοσιότητας του Προγράμματος

- η Αξιολόγηση του σχεδιασμού και της πορείας εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος

- η αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ Βόρειο Αιγαίο 2014-2020

- η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της υλοποίησης του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου

- η αξιολόγηση της πορείας της λειτουργίας των κοινωνικών δομών που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βορείου Αιγαίου 2014-2020,

- 4 αξιολογήσεις ανατέθηκαν και υλοποιήθηκαν με ευθύνη άλλων Διαχειριστικών Αρχών, Επιτελικών Δομών και Κεντρικών Υπηρεσιών της ΕΑΣ και αφορούσαν :

- την οριζόντια αξιολόγηση των δράσεων «Εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» στο Ε.Π. ΑΝΑΔΒΜ και στα ΠΕΠ, με ανάθεση από την ΕΥΔ του ΕΠ. ΑΝΑΔΒΜ

- την αξιολόγηση της λειτουργίας των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ), με ανάθεση από την ΕΔΕΠΥ

- την αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠΜΔΤ, με ανάθεση από την ΕΥΣΕΚΤ

- την αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, με αναθέτουσα αρχή την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού & Αξιολόγησης (ΕΥΣΑ)

Αναλυτικότερα :

1. Έκθεση Εκτίμησης Ενεργειών Πληροφόρησης και Δημοσιότητας και Προσδιορισμός Κεντρικής Στρατηγικής Πληροφόρησης και Δημοσιότητας

Υλοποιήθηκε από την ΕΥΔ μέσω ανάθεσης, στο τέλος του έτους 2017, σε εξωτερικό αξιολογητή (Ιουλία Ακριβοπούλου) και προϋπολογισμό 33.000 € (χωρίς ΦΠΑ). Αφορούσε στην εκτίμηση των υφιστάμενων εργαλείων και μέσων που έχει χρησιμοποιήσει η ΕΥΔ και στον προσδιορισμό της στρατηγικής και των βασικών επικοινωνιακών μέσων και εργαλείων του ΠΕΠ 2014-2020, για το σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε, τον Φεβρουάριο του 2018 έρευνα κοινού και σε Τελικούς Δικαιούχους και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων σε συνάρτηση με το αναπτυξιακό πρόγραμμα, τις αναπτυξιακές προσδοκίες και τέλος τα επικοινωνιακά εργαλεία που χρησιμοποίησε και χρησιμοποιεί ή θα χρησιμοποιήσει η ΕΥΔ και η συγκριτική αξιολόγηση με παλαιότερες έρευνες.

2. Αξιολόγηση του σχεδιασμού και της πορείας εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βόρειο Αιγαίο 2014-2020

Στο πλαίσιο της διαδικασίας αναθεώρησης του Προγράμματος ανατέθηκε από την ΕΥΔ, τον 8^ο/2017 στην εταιρεία ΟΜΑΣ Α.Ε, έναντι 39.500 € (χωρίς ΦΠΑ) η ως άνω αξιολόγηση που είχε ως στόχο να διαπιστώσει την απόδοση των υλοποιούμενων δράσεων, τον βαθμό υλοποίησης των αρχικών στόχων και την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος καθώς και να διατυπώσει πρόταση αναθεώρησης, εστιάζοντας ειδικότερα στην επικαιρότητα της λογικής της παρέμβασης, στους στόχους του πλαισίου επίδοσης και στη προετοιμασία των αξιολογήσεων επιπτώσεων.

3. Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020

Αντικείμενο του έργου, που ανατέθηκε από την ΕΥΔ, ήταν η αξιολόγηση της εφαρμογής και αποτελεσματικότητας της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος. Η έρευνα διεξήχθη μεταξύ 5^{ου}/2019 και 9^{ου} /2019, με κόστος 25.000 € (χωρίς ΦΠΑ), με ανάθεση στον Αντώνιο Χατζηδιαμαντή και αφορούσε τόσο έρευνα κοινού με τη μέθοδο της τηλεφωνικής συνέντευξης όσο και έρευνα σε δικαιούχους – φορείς έργων με τη μέθοδο του ερωτηματολογίου. Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν η αξιολόγηση κλήθηκε να διατυπώσει απαντήσεις σε 12 αξιολογικά ερωτήματα που αφορούσαν τις υλοποιούμενες δράσεις ενημέρωσης και επικοινωνίας

4. Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της υλοποίησης του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου

Η ανωτέρω αξιολόγηση ανατέθηκε από την ΕΥΔ στην εταιρεία ΟΜΑΣ Α.Ε έναντι 39.500 € (χωρίς ΦΠΑ) τον 4^ο/2019 με αντικείμενο την εξέταση της εξέλιξης των παραμέτρων υλοποίησης του Προγράμματος προκειμένου να εκτιμηθεί η επιτευξιμότητα των στόχων σε επίπεδο δεικτών εκκροών και αποτελέσματος. Με βάση την εκτίμηση θα αξιολογηθεί η δυνατότητα έγκαιρης επίτευξης των στόχων και θα εξετασθούν οι παράγοντες στους οποίους οφείλεται η ικανοποιητική ή μη εξέλιξη του Προγράμματος. Στο αντικείμενο της αξιολόγησης περιλαμβάνεται και η πρόταση αναθεώρησης με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

5. Αξιολόγηση της λειτουργίας των Κοινωνικών Δομών που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του ΕΠ «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020

Η ως άνω αξιολόγηση υλοποιήθηκε στη βάση κοινών προδιαγραφών που εκπονήθηκαν από την ΕΥΣΕΚΤ, ανατέθηκε από την ΕΥΔ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στην εταιρεία συμβούλων ΕΕΟ Group Α.Ε, έναντι 24.500 € (χωρίς ΦΠΑ) και ολοκληρώθηκε τον 11^ο/2021. Στόχος της αξιολόγησης ήταν η βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της εφαρμογής των προγραμμάτων καθώς και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης και των επιπτώσεων της υλοποίησης του έργου των Κοινωνικών Δομών. Ως Κοινωνικές Δομές ορίζονται τα Κέντρα Κοινότητας, οι Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών, τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) και τα Κέντρα Δημέρευσης & Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία (ΚΔΗΦ).

6. Αξιολόγηση των δράσεων Εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής στο ΕΠ ΑΝΑΕΒΜ και στα ΠΕΠ

Η αξιολόγηση αφορά στην αποτίμηση της παρέμβασης που αναφέρεται στη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής με σκοπό να υποστηριχθούν συγκεκριμένες ομάδες:

- γυναίκες εργαζόμενες κυρίως με επισφαλή θέση εργασίας
- γυναίκες άνεργες.

Ανατέθηκε από την ΕΥΔ του ΕΠ ΑΝΑΔΕΒΜ σε εξωτερικό αξιολογητή (CMT Prooptiki ΕΠΕ) με κόστος 40.920 € (χωρίς ΦΠΑ) και υλοποιήθηκε στο χρονικό διάστημα από 1^{ος}/2018 μέχρι 12^{ος} /2018.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης σε γενικές γραμμές διερευνήθηκαν:

- η συνεισφορά στη βελτίωση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των δράσεων με έμφαση στην απλοποίηση των διαδικασιών διαχείρισης εντός του πλαισίου υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων έργων,
- η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τον ωφελούμενο πληθυσμό,
- η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τις δομές παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών και
- η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τους στόχους των επιμέρους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

7. Αξιολόγηση των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)

Το έργο της Αξιολόγησης των TOMY υλοποιήθηκε από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υγείας (ΕΔΕΠΥ), με ανάθεση σε εξωτερικό αξιολογητή την CMT Prooptiki ΕΠΕ, στο διάστημα 1/20 -11/20 και συνολικό κόστος 54.500 € (χωρίς ΦΠΑ).

Σκοπός της αξιολόγησης ήταν η εκτίμηση της πορείας εφαρμογής της δράσης «Λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)» και της αποτελεσματικότητάς της σε σχέση με τις προτεραιότητες και την προσδοκώμενη λειτουργία της στο πλαίσιο της ΠΦΥ με στόχο τη διαμόρφωση προτάσεων βελτίωσης του νέου μοντέλου υπηρεσιών για τις αναγκαίες δράσεις και τον μεσο-μακροπρόθεσμο προγραμματικό σχεδιασμό. Η μεθοδολογία αξιολόγησης βασίστηκε στη θεωρία μιας αναπτυξιακής παρέμβασης ή ενός συνόλου παρεμβάσεων (theory-based evaluation), στο θεωρητικό υπόβαθρο της Αξιολόγησης RIPI (Recently Implemented Policy Instruments & Interventions Theories). Ακολουθήθηκε μια δομημένη μεθοδολογία σύνθεσης δεδομένων από πρωτογενή στοιχεία του σχεδιασμού και της υλοποίησης (από Υπ. Υγείας, ΕΔΕΥΠΥ, ΥΠΕ, TOMY), δεδομένων πληροφοριακών συστημάτων, σε συνδυασμό με πρωτογενείς έρευνες με ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, έρευνα γραφείου και ανάλυση του θεσμικού πλαισίου.

8. Αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠ Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα

Η αξιολόγηση εκπονήθηκε από εξωτερικό αξιολογητή (CMT Prooptiki ΕΠΕ) κατόπιν ανάθεσης από την ΕΥΣΕΚΤ, με προϋπολογισμό 35.500 € (χωρίς ΦΠΑ) και διήρκησε από τον 11^ο/2018 μέχρι τον 5^ο /2019.

Αντικείμενο του έργου ήταν η αξιολόγηση των δομών υποστήριξης γυναικών, η οποία αφορούσε στο ενδιάμεσο διάστημα λειτουργίας τους κατά την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο (1/12/2015-31/12/2018) με στόχο τη βελτίωση του παραγόμενου έργου, τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες από το δίκτυο των δομών. Το δίκτυο αυτό βρίσκεται στο πλαίσιο του έργου της ΓΓΙΦ «Λειτουργία δομών και υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης για την καταπολέμηση της βίας» και για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 για την αντιμετώπιση του φαινομένου της έμφυλης βίας, των κοινωνικών διακρίσεων που γίνονται εις βάρος των γυναικών, καθώς και την αντιμετώπιση των διαρκώς ανακυπτόμενων κοινωνικών αναγκών, όπως αυτή του προσφυγικού.

Ειδικοί στόχοι της αξιολόγησης αποτελούν:

- Η αξιολόγηση του σχεδιασμού των πράξεων στην προγραμματική περίοδο 2014-2020,
- Η αποτίμηση της αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και του τρόπου λειτουργίας και παροχής υπηρεσιών των δομών στις Περιφέρειες,
- Η ανίχνευση ενδεχόμενων αστοχιών, προβλημάτων και ελλείψεων αναφορικά με το νέο σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων,
- Η παροχή προτάσεων περί διορθωτικών κινήσεων εφόσον χρειάζεται ή προτάσεων βελτίωσης του τρόπου υλοποίησης των δράσεων αυτών ή αντίστοιχων στο μέλλον,
- Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τις ωφελούμενες γυναίκες,
- Η αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων

9. Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020

Η αξιολόγηση είχε στόχο την αποτίμηση της διακυβέρνησης και υλοποίησης των χωρικών εργαλείων ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ στα ΠΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 κυρίως ως προς την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάρφεια και τις επιπτώσεις. Ανατέθηκε από την ΕΥΣΑ και εκπονήθηκε από την Αστική Διαχείριση Α.Ε. στο χρονικό διάστημα 1^{ος} – 9^{ος} 2020 με συνολικό κόστος 36.500 € (πλέον ΦΠΑ).

2. Πορίσματα ανά άξονα προτεραιότητας σε σχέση με τους δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων

Πίνακας 1

Άξονας Προτεραιότητας	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ευρήματα της Αξιολόγησης/ Παρατηρήσεις (αν υπάρχουν)	Σχετικοί δείκτες εκροών (1)	Σχετικοί δείκτες αποτελεσμάτων (2)	Ενέργειες που αναλήφθηκαν (προαιρετικά) (3)	Αναγνωριστικό Αξιολόγησης (4)
ΑΠ1	Όλες	Αναμενόμενη υπερκάλυψη στόχων για 3 δείκτες εκροής (CO03,CO05, CO24) και χαμηλός βαθμός επίτευξης για τους υπόλοιπους. Σημαντική αρνητική απόκλιση στον οικονομικό δείκτη F100.	Όλοι	N/A	4 ^η αναθεώρηση Προγράμματος. Έκδοση νέων Προσκλήσεων (όπως αυτή του COVID).	2
	Όλες	Χαμηλοί έως πολύ χαμηλοί βαθμοί επίτευξης για το σύνολο των δεικτών εκροής. Σημαντική αρνητική απόκλιση στον οικονομικό δείκτη F100.	Όλοι	N/A	Έκδοση νέων Προσκλήσεων. Ένταξη νέων έργων 2 ^η Αναθεώρηση Προγράμματος	4
ΑΠ2α	9iv	Πολύ χαμηλή επίτευξη δείκτη εκροής 11203 με λειτουργία 2 Τοπικών Μονάδων Υγείας σε στόχο 14.	11203	N/A	Αναθεώρηση Προγράμματος	7
	Όλες	7 δείκτες εκροής με προοπτική επίτευξης, 1 δείκτης με χαμηλό βαθμό επίτευξης και 7 με μηδενικό βαθμό επίτευξης. Σημαντική αρνητική απόκλιση στον οικονομικό δείκτη F100.	Όλοι	N/A	4 ^η αναθεώρηση Προγράμματος. Έκδοση νέων Προσκλήσεων.	2
	9ii	Επίτευξη κατά 50% του δείκτη εκροής 05502 και υπερέπιτευξη 573% του δείκτη 05503 λόγω της μεγάλης προσέλευσης των ωφελούμενων στις δομές των Κέντρων Κοινότητας. Ο δείκτης αποτελέσματος 05504 επιτυγχάνεται κατά 20% καθώς μόνο δύο Κέντρα Κοινότητας παρουσίαζαν διευρυμένες υπηρεσίες	05502 05503	05504	Βελτίωση συστήματος καταγραφής ωφελουμένων	5
	9iii	Επίτευξη των δεικτών εκροής 05502 και 05503. Μηδενική επίτευξη του δείκτη αποτελέσματος 05504	05502 05503	05504	Βελτίωση συστήματος καταγραφής ωφελουμένων	5
	9iv	Πλήρης επίτευξη για τον δείκτη εκροής 05502 ο οποίος τροφοδοτείται από τις δομές ΚΗΦΗ και τις Δομές	05502 05503	05504		5

Άξονας Προτεραιότητας	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ευρήματα της Αξιολόγησης/ Παρατηρήσεις (αν υπάρχουν)	Σχετικοί δείκτες εκροών (1)	Σχετικοί δείκτες αποτελεσμάτων (2)	Ενέργειες που αναλήφθηκαν (προαιρετικά) (3)	Αναγνωριστικό Αξιολόγησης (4)
		Παροχής Βασικών Αγαθών. Υπερεπίτευξη για τον δείκτη εκροής 05503. Ως προς τον δείκτη αποτελέσματος 05504, δεδομένου ότι δεν έχει ενεργοποιηθεί το Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα για όλες τις δομές, ο δείκτης είναι μηδενικός				
	9i	40,5% επίτευξη του δείκτη εκροής 10501 19,2% επίτευξη του δείκτη αποτελέσματος 10502	10501	10502	Έκδοση νέων Προσκλήσεων.	6
	9iii	6% επίτευξη του δείκτη εκροής 10501 5,8% επίτευξη του δείκτη αποτελέσματος 10502	10501	10502	Έκδοση νέων Προσκλήσεων.	6
	9iii	Εκπληρούνται οι προϋποθέσεις του Δείκτη εκροών 05502, για την καταγραφή του Δείκτη 05504 απαιτείται βελτίωση του συστήματος καταγραφής	05502	05504		8
	Όλες	10 (7ειδικοί και 3 κοινοί) δείκτες εκροής με μηδενικούς βαθμούς επίτευξης και 5 με υψηλό βαθμό επίτευξης των στόχων τους από τις ενταγμένες πράξεις. Σημαντική αρνητική απόκλιση στον οικονομικό δείκτη F100.	Όλοι	N/A	Έκδοση νέων Προσκλήσεων. 4 ^η Αναθεώρηση Προγράμματος	4
ΑΠ2β	Όλες	Εκτίμηση υπερκάλυψης των 2 κοινών δεικτών εκροής και προβληματική πορεία του ειδικού δείκτη T2875 ο οποίος όμως αναμένεται να επιτευχθεί.	Όλοι	N/A	4 ^η Αναθεώρηση Προγράμματος	2
	Όλες	3 δείκτες εκροής με υψηλούς βαθμούς επίτευξης και 4 δείκτες με μηδενική επίτευξη	Όλοι	N/A	Έκδοση νέων Προσκλήσεων. 4 ^η Αναθεώρηση Προγράμματος	4
ΑΠ3	Όλες	5 δείκτες εκροής με υψηλό αναμενόμενο βαθμό επίτευξης, 5 δείκτες με χαμηλό και ένας (ο C034) με ιδιαίτερα χαμηλό βαθμό επίτευξης. Σημαντική αρνητική απόκλιση στον οικονομικό δείκτη F100	Όλοι	N/A	Έκδοση νέων Προσκλήσεων. 4 ^η Αναθεώρηση Προγράμματος	2
	Όλες	1 δείκτης εκροής ανενεργός και 5 δείκτες με υψηλό βαθμό επίτευξης των στόχων τους από τις ενταγμένες	Όλοι	N/A	2 ^η Αναθεώρηση Προγράμματος	4

Άξονας Προτεραιότητας	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ευρήματα της Αξιολόγησης/ Παρατηρήσεις (αν υπάρχουν)	Σχετικοί δείκτες εκροών (1)	Σχετικοί δείκτες αποτελεσμάτων (2)	Ενέργειες που αναλήφθηκαν (προαιρετικά) (3)	Αναγνωριστικό Αξιολόγησης (4)
		πράξεις. Σημαντική αρνητική απόκλιση στον οικονομικό δείκτη F100.				
ΑΠ4	Όλες	Θετική προοπτική επίτευξης των στόχων των δεικτών CO13 και CO14. Απαιτείται πρόσθετη προσπάθεια για την επίτευξη του στόχου του δείκτη SO022. Ειδική μέριμνα για τους δείκτες T2881 και SO034 οι οποίοι παρουσιάζουν μηδενικό βαθμό επίτευξης.	Όλοι	N/A	4 ^η Αναθεώρηση Προγράμματος	2
	Όλες	2 δείκτες εκροής με υψηλή επίτευξη και ένας ειδικός δείκτης εκροής με χαμηλό βαθμό επίτευξης.	Όλοι	N/A	2 ^η Αναθεώρηση Προγράμματος	4

Σημείωση:

- (1) Κατάλογος όλων των κοινών και ειδικών δεικτών εκροών που σχετίζονται με το εύρημα. Αν το εύρημα δεν σχετίζεται με συγκεκριμένο δείκτη εκροών, αλλά γενικά με την επενδυτική προτεραιότητα, συμπληρώστε «ΟΛΟΙ».
- (2) Κατάλογος όλων των κοινών και ειδικών δεικτών αποτελεσμάτων που σχετίζονται με το εύρημα. Αν το εύρημα δεν σχετίζεται με συγκεκριμένο δείκτη αποτελεσμάτων, αλλά γενικά με την επενδυτική προτεραιότητα, συμπληρώστε «ΟΛΟΙ».
- (3) Αναφέρονται οι διορθωτικές ενέργειες που αναλήφθηκαν ή πρόκειται να αναληφθούν (εφόσον υπάρχουν) σε συνέχεια των ευρημάτων.
- (4) Αναφέρεται το αναγνωριστικό/ά των αξιολογήσεων, όπως ορίζονται στον Πίνακα επισκόπησης των αξιολογήσεων του Παραρτήματος.

3. Γενικά Συμπεράσματα

1. Έκθεση Εκτίμησης Ενεργειών Πληροφόρησης και Δημοσιότητας και Προσδιορισμός Κεντρικής Στρατηγικής Πληροφόρησης και Δημοσιότητας

Η αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ Βόρειο Αιγαίο 2014-2020 που ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2018 είχε ως σκοπό αφενός τον προσδιορισμό της κεντρικής στρατηγικής προβολής και δημοσιότητας και αφετέρου την έρευνα κοινού και δικαιούχων του Προγράμματος. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν ότι ενώ οι δικαιούχοι ήταν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι με την ενημέρωση που είχαν από την ΕΥΔ σχετικά με το πρόγραμμα και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης καθώς και τις διαδικασίες εφαρμογής, μικρό ποσοστό των ερωτηθέντων πολιτών δήλωσαν πως δεν είναι έχουν καλή γνώση για τους στόχους, το περιεχόμενο και τις παρεμβάσεις του Προγράμματος .

Για να βελτιώσει την προβολή του Προγράμματος και την ενημέρωση των πολιτών η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης έδωσε ιδιαίτερη σημασία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στην ενίσχυση της εξωστρέφειας ενεργειών όπως το Europe in my Region και από το 2020, στην δημιουργία 2 ηλεκτρονικών πλατφορμών, του e-perba.gr που απευθύνεται κυρίως στους θεσμικούς και κοινωνικούς φορείς και το postare.gr που απευθύνεται στους πολίτες της Περιφέρειας.

2. Αξιολόγηση του σχεδιασμού και της πορείας εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βόρειο Αιγαίο 2014-2020

Με βάση τη μεθοδολογία της αξιολόγησης και τα στοιχεία υλοποίησης μέχρι τον Ιούνιο 2018 αναδείχθηκαν τα παρακάτω βασικά ευρήματα ανά βασική ενότητα της Αξιολόγησης :

1. Ως προς την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της ενεργοποίησης και της εφαρμογής του ΕΠ, Ο βαθμός ενεργοποίησης όπως εκφράζεται με την εξειδίκευση, τις προσκλήσεις και τις εντάξεις κρίθηκε ως πολύ υψηλός, με το ΕΤΠΑ να παρουσιάζει καλύτερη επίδοση σε σχέση με το ΕΚΤ. Ωστόσο, ο βαθμός εφαρμογής που εκφράζεται από τις συμβάσεις και τις δαπάνες κρίθηκε ως χαμηλός και για τα δύο Ταμεία.

2) Δεν προκύπτουν ανάγκες σημαντικής διαφοροποίησης της Λογικής της Παρέμβασης, σε επίπεδο Ειδικών Στόχων και δεικτών αποτελέσματος ανά Επενδυτική Προτεραιότητα.

3) Ως προς την εκτίμηση της επιτευξιμότητας των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης, από την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής του ΕΠ, κατέστη εμφανές ότι, σε ορισμένους δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης δεν θα επιτευχθούν οι στόχοι τους, με ορόσημο το έτος 2018.

Βάσει των ανωτέρω συμπερασμάτων και των προτάσεων της αξιολόγησης του ΕΠ, έγιναν οι παρακάτω ενέργειες αναθεώρησης του Προγράμματος :

α) Τροποποίηση των δεικτών και στόχων τους που συμμετέχουν και προσδιορίζουν το Πλαίσιο Επίδοσης του ΕΠ, με κύρια / βασική παράμετρο την τροποποίηση των τιμών στόχων του οικονομικού δείκτη F100 σε όλους τους Άξονες Προτεραιότητας του ΕΠ, αλλά και τροποποίηση των τιμών στόχων ορισμένων δεικτών εκροών ή/και αντικατάστασή τους με δείκτες Βασικών Σταδίων Υλοποίησης (ΒΣΥ), σε μεγαλύτερη έκταση στον ΑΠ1 και ΑΠ3.

β) Μικρής κλίμακας τροποποιήσεις στη Λογική της Παρέμβασης του ΕΠ, με προσθήκη ή/και κατάργηση Ειδικών Στόχων του ΕΠ, λόγω της αντίστοιχης προσθήκης ή/και κατάργησης

πολύ μικρού αριθμού Επενδυτικών Προτεραιοτήτων στους Άξονες Προτεραιότητας που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

γ) Μικρής κλίμακας τροποποιήσεις στο πλέγμα των δεικτών (αποτελέσματος και εκροών) για ορθολογικοποίησή τους και σε ορισμένες περιπτώσεις τροποποίηση των τιμών στόχων ή/και της μονάδας μέτρησης, λόγω λανθασμένου αρχικού υπολογισμού, κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΕΠ.

δ) Μικρής κλίμακας μετακινήσεις πόρων, κυρίως μεταξύ Επενδυτικών Προτεραιοτήτων ή/και μεταξύ Κατηγοριών Παρέμβασης, χωρίς να τροποποιούνται οι προϋπολογισμοί των Αξόνων Προτεραιότητας και χωρίς να αλλάζει η Θεματική Συγκέντρωση.

3. Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020

Συνοψίζοντας τα αποτελέσματα της έρευνας, επισημαίνονται τα παρακάτω :

Από τις απαντήσεις των αξιολογικών ερωτημάτων προκύπτει το συμπέρασμα ότι η Στρατηγική επικοινωνίας του ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου καλύπτει τις επικοινωνιακές ανάγκες της Περιφέρειας, λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο που αφορά τις δράσεις επικοινωνίας. Δεδομένου του βαθμού ικανοποίησης του στοχοθετούμενου κοινού (πολίτες: βαθμός ικανοποίησης 51,3%, δικαιούχοι φορείς: 87,5%) συμπεραίνουμε ότι οι δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας είναι περισσότερο προσανατολισμένες προς την πληροφόρηση των δικαιούχων φορέων των πράξεων του ΠΕΠ. Παρατηρείται βελτίωση στην ενημέρωση - πληροφόρηση των ειδικών ομάδων (γυναίκες, ΑμεΑ, γεωγραφικά απομονωμένους πολίτες, κοινωνικά αποκλεισμένους πολίτες, μετανάστες). Η επικοινωνία του οράματος του ΕΠ Βορείου Αιγαίου κρίνεται καθολικά πετυχημένη. Παρατηρείται σημαντική βελτίωση της αναγνωρισιμότητας της συμβολής των ευρωπαϊκών ταμείων στα πλαίσια της προγραμματικής περιόδου 2014 - 2020 στο Βόρειο Αιγαίο. Επίσης, κρίνονται αρκετά πετυχημένες οι εκδηλώσεις προβολής καινοτόμων ενεργειών όπως το Europe in my Region, το Europe Delivers και το Europe Direct από την πολυάριθμη συμμετοχή φορέων και κοινού. Τα αποτελεσματικότερα μέσα ενημέρωσης των δικαιούχων φορέων θεωρούνται οι προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος της ΕΥΔ ΕΠ ΠΒΑ, η ιστοσελίδα της ΕΥΔ (www.perba.gr) στο διαδίκτυο, οι Ενημερωτικές Ημερίδες της ΠΒΑ και οι επισκέψεις στην Περιφέρεια ή στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης με τα ενημερωτικά έντυπα. Σε ό,τι αφορά το ευρύ κοινό, τα παραδοσιακά ΜΜΕ αλλά σε συνδυασμό και με το διαδίκτυο είναι μακράν η πιο βασική πηγή πληροφόρησης (ραδιόφωνο, τηλεόραση, συνεντεύξεις, διαδίκτυο). Η ΕΥΔ ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις αρμοδιότητές της με τη λειτουργία αποδοτικού συστήματος διοίκησης σε ό,τι αφορά τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας καθώς παρέχει συνεχή υποστήριξη στους δικαιούχους φορείς των δράσεων του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου σε θέματα δημοσιότητας και επικοινωνίας. Αυτό προκύπτει από τα υψηλά ποσοστά ικανοποίησης των δικαιούχων φορέων σχετικά με τον βαθμό ενημέρωσής τους και τις ενέργειες υποστήριξης.

Ειδικότερα :

- Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας κοινού το ποσοστό των ερωτηθέντων που δήλωσε ότι γνωρίζει το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2014 - 2020 αυξήθηκε στο 65,0% το 2019 σε σύγκριση με το 53,1% του 2015.

- Επίσης, το 2019 αυξήθηκε σημαντικά το ποσοστό των ερωτηθέντων που δήλωσαν ότι γνωρίζουν τους στόχους του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου 2014 - 2020 (43,7%) σε σχέση με τα αντίστοιχα ποσοστά της έρευνας του 2015 (17,2%)

- Λαμβάνοντας υπόψη την αυξανόμενη αντίληψη του κοινού για το ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου και τους στόχους του καθώς και την ικανοποιητική αναγνωρισιμότητα της συμβολής του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ από τους δικαιούχους φορείς του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου συμπεραίνουμε ότι η αναγνωρισιμότητα του ΕΚΤ, του ΕΤΠΑ και της συνολικής στρατηγικής των ευρωπαϊκών ταμείων βελτιώθηκε αισθητά στο Βόρειο Αιγαίο στο πλαίσιο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

- Το ποσοστό των ερωτηθέντων που δήλωσε το 2019 ότι οι συγχρηματοδοτούμενες παρεμβάσεις του προγράμματος συνεισφέρουν στην αύξηση της ελκυστικότητας της περιφέρειας ως προς τις επενδύσεις ήταν 70,0%. Το 77,8% δήλωσε ότι οι παρεμβάσεις συνεισφέρουν στην αύξηση της ελκυστικότητας ως τουριστικού προορισμού, το 73,2% δήλωσε ότι συνεισφέρουν στην αύξηση της ελκυστικότητας ως τόπο μόνιμης κατοικίας, το 81,3% ότι συνεισφέρουν στην ενίσχυση της εξωστρέφειας και το 76,4% ότι συνεισφέρουν στον περιορισμό των ανισοτήτων μεταξύ των νησιών.

4. Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της υλοποίησης του ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία της περιόδου αναφοράς της αξιολόγησης, και σχετικά με την αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του προγράμματος, προτείνεται και για τα δυο Ταμεία, η περαιτέρω επιτάχυνση των ενεργειών ενεργοποίησης (εντάξεις, συμβάσεις, πληρωμές) προκειμένου να διασφαλισθεί η επιτευξιμότητα των χρηματοοικονομικών στόχων καθώς και των στόχων συγκεκριμένων δεικτών του Προγράμματος.

Σε ό,τι αφορά στη Λογική της Παρέμβασης, σύμφωνα με την αξιολόγηση, δεν προκύπτουν προβλήματα ως προς την καταλληλότητα και την συνάφεια των ειδικών στόχων και των δεικτών εκκροών και αποτελέσματος και ως εκ τούτου δεν προτείνονται σημαντικές τροποποιήσεις.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν σε μικρές αλλαγές στον π/υ δύο αξόνων προτεραιότητας, για την εξασφάλιση πόρων προκειμένου να υλοποιηθούν δράσεις με μεγάλη ζήτηση, τροποποιήσεις π/υ εντός αξόνων προτεραιότητας καθώς και μικρής κλίμακας τροποποιήσεις του πλέγματος δεικτών.

Οι ανωτέρω προτάσεις καθώς και όσες μεταβολές κατέστησαν αναγκαίες λόγω της αντιμετώπισης της πανδημίας, ελήφθησαν υπόψη στην αναθεώρηση του Προγράμματος, κατά την οποία κυρίως δόθηκε έμφαση στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με τη μεταφορά πόρων από όλους τους άξονες προς τον Άξονα Προτεραιότητας 1. Αντίστοιχα προσαρμόστηκαν οι στοχοθεσίες δεικτών και έγιναν οι κατάλληλες προσαρμογές για το ασφαλές κλείσιμο του Προγράμματος

5. Αξιολόγηση των Κοινωνικών Δομών που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του ΕΠ «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020

Κατά τη περίοδο της αξιολόγησης ήταν ενταγμένα στο ΠΕΠ και λειτουργούσαν 5 Κέντρα Κοινότητας, 4 Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών, 2 ΚΗΦΗ και 2 ΚΔΗΦ

Η αξιολόγηση της πορείας της λειτουργίας των κοινωνικών δομών ανέδειξε ότι αναμένεται επίτευξη των στόχων για το σύνολο των δεικτών εκροής των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 9ii, 9iii και 9iv, ενώ για τον δείκτη αποτελεσμάτων απαιτείται η εφαρμογή του Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος και η καταγραφή των διευρυμένων υπηρεσιών των Κέντρων Κοινότητας.

Η αξιολόγηση αναγνώρισε την συμβολή των Κέντρων Κοινότητας, των Δομών Παροχής Βασικών Αγαθών, των ΚΗΦΗ και των ΚΔΗΦ στην επίτευξη της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη. Τα Κέντρα Κοινότητας δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού συστήματος προώθησης της Εθνικής Κοινωνικής Πολιτικής, το οποίο θα επικουρεί τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων, έχοντας την πρώτη επαφή με τον ωφελούμενο και, θα διασυνδέει τους δημότες με τις απαραίτητες για αυτούς Δομές και υπηρεσίες άλλων φορέων. Για την βελτίωση της λειτουργίας των παραπάνω δομών προτάθηκε η βελτίωση των δράσεων Δημοσιότητας και Δικτύωσης, η ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού τους, η παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης του ωφελούμενου πληθυσμού με την τοπική αγορά εργασίας (αφορά τα Κέντρα Κοινότητας) και η αναβάθμιση του Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος.

Τα ανωτέρω αποτελέσματα αξιοποιήθηκαν τόσο από την ΕΥΔ και τους δικαιούχους για την βελτίωση της εφαρμογής των αντίστοιχων δράσεων όσο και από τις κεντρικές υπηρεσίες σχεδιασμού, λήφθηκαν επίσης υπόψη κατά το σχεδιασμό των αντίστοιχων δράσεων στη Νέα Προγραμματική Περίοδο

6. Αξιολόγηση των δράσεων Εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής στο ΕΠ ΑΝΑΕΒΜ και στα ΠΕΠ

Κατά την εξεταζόμενη τριετία 2014-2017 από τη δράση ωφελήθηκαν 158.808 άτομα, ενώ στον κύκλο 2016-2017 ωφελήθηκαν 74.966 άτομα, στο σύνολο των 13 Περιφερειών της χώρας. Από τους ερωτώμενους ωφελούμενους, το 61% των ωφελούμενων συμφωνεί με την αλλαγή της στόχευσης της δράσης υπέρ των ανέργων, ενώ από αυτούς το 90% των ανέργων τάσσονται υπέρ αυτής της αλλαγής. Οι εργαζόμενοι αντίστοιχα που τάσσονται υπέρ της αλλαγής ανέρχονται στο εντυπωσιακά χαμηλότερο ποσοστό του 40%.

Αναφορικά με την αξιολόγηση της αλλαγής του συστήματος τοποθέτησης παιδιών (σύστημα Voucher), το 60,8% των ερωτούμενων συμφώνησε με τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής της δομής (παιδικό σταθμό, ΚΔΑΠ, ΚΔΑΠ-ΜΕΑ) στην οποία επιθυμούσαν να εγγράψουν το παιδί τους.

Από τα αποτελέσματα της ποσοτικής έρευνας, τα σημαντικότερα προβλήματα που διαπιστώθηκαν, αφορούν κυρίως:

- τη διαδικασία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής από πλευράς ωφελούμενων
- τη διαδικασία τοποθέτησης των παιδιών στις δομές (αφορά κατά βάση τους ωφελούμενους και σε μικρότερο βαθμό τις δομές)

Σε σχέση με τη διαδικασία τοποθέτησης των παιδιών τα προβλήματα εντοπίστηκαν:

- στην ανάγκη συστηματικής αναζήτησης δομής έως την εύρεση διαθέσιμης θέσης,
- στην αποστολή του παιδιού σε δομή που δεν ήταν στις πρώτες επιλογές επειδή δεν υπήρχαν αλλού θέσεις,

- στην επιβάρυνση με κόστος μετακίνησης επειδή οι δομές που ήταν κοντά δεν είχαν διαθέσιμες θέσεις.

Σε σχέση με τη μέτρηση της συμβολής της δράσης στη βιωσιμότητα των δομών παροχής

υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών, προκύπτει ότι η συντριπτική πλειοψηφία των φορέων υποστηρίζει ότι μέσω της συμμετοχής του στο πρόγραμμα ενισχύθηκε η βιωσιμότητα της δομής, βελτιώθηκε η φήμη της και αυξήθηκε η ζήτηση υπηρεσιών που παρέχει

Γενικά συμπεράσματα της συγκριτικής αξιολόγησης :

- Η συμβολή της δράσης στη διατήρηση της απασχόλησης είναι σημαντική, ενώ σε υψηλά ποσοστά κινείται και σε ότι αφορά στην εύρεση εργασίας.
- Σημαντική θεωρείται η συμβολή της δράσης στη συμμετοχή των ωφελούμενων σε προγράμματα εκπαίδευσης/κατάρτισης.
- Θετική απεδείχθη η συμβολή της δράσης τόσο στον κλάδο των φορέων παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών, όσο και στις ίδιες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε αυτόν.
- Η δράση από μόνη της και παρά την επάρκεια των χαρακτηριστικών της, δεν επαρκεί να δημιουργήσει εκείνη την ώθηση που απαιτείται για την ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας των ανέργων.
- Καταδεικνύεται η ανάγκη στοχευμένων συνεργειών με άλλες πολιτικές και προγράμματα που συνδράμουν προς αυτή την κατεύθυνση.

7. Αξιολόγηση των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)

Από την ανάλυση των ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων προκύπτει ο καθοριστικός ρόλος που παίζει η έλλειψη επαρκών κινήτρων σε επίπεδο αμοιβής και προοπτικής επαγγελματικής εξέλιξης, στο πόσο ελκυστικές κρίνονται οι διαθέσιμες θέσεις εργασίας. Παράλληλα, το μοντέλο της διεπιστημονικής ομάδας οικογενειακής ιατρικής των TOMY, που παρέχει υπηρεσίες ΠΦΥ τόσο στο ιατρείο όσο και με εξωστρεφείς δράσεις στην κοινότητα, φαίνεται να αναγνωρίζεται και να αξιοποιείται περισσότερο και πιο αποτελεσματικά από τους πολίτες, όσο αυξάνεται η διείσδυση των TOMY στην τοπική κοινωνία. Οι συχνότερες αιτίες επισκεψιμότητας στις TOMY είναι προγραμματισμένη επίσκεψη, προσυμπτωματικός έλεγχος Η λειτουργία των διεπιστημονικών ομάδων συμβάλλει στην διαμόρφωση κουλτούρας προαγωγής της υγείας κυρίως μέσω της ανάπτυξης δράσεων αγωγής υγείας και πρόληψης στην κοινότητα. Πεδίο για βελτίωση αποτελούν η παροχή κατ' οίκον φροντίδας υγείας και οι υπηρεσίες αποκατάστασης. Πεδίο για παρέμβαση παραμένει η οριοθέτηση ενός μοντέλου σταθερών διαδικασιών συνεργασίας εντός ΤοΠΦΥ, που να ενισχύει τη συνέχεια στη φροντίδα του πολίτη και την ολιστική προσέγγιση, καθώς και τη δυνατότητα κοινού προγραμματισμού δράσεων στην κοινότητα. Διαπιστώθηκε η ανάγκη ενίσχυσης της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών και η περαιτέρω διεύρυνση σε εφαρμογές και χρήστες. Επίσης, καταγράφεται η ανάγκη για συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής θεραπευτικών πρωτοκόλλων στα πλαίσια ενός συστήματος παρακολούθησης της ποιότητας της φροντίδας. η μερική ανάπτυξη των TOMY αποδυναμώνουν τα αποτελέσματα εντός του υφιστάμενου συστήματος ΠΦΥ. Οι δείκτες παρακολούθησης στο ΕΣΠΑ δεν αποδίδουν το συνολικό παραγόμενο έργο των TOMY. Αναδεικνύεται η ανάγκη αποτίμησης περαιτέρω δεικτών για τους στόχους μιας εθνικής και περιφερειακής πολιτικής υγείας.

Οι κύριες προτάσεις για την εξέλιξη των Ομάδων Υγείας της ΠΦΥ κινούνται στους ακόλουθους άξονες: **(α)** Εξέλιξη και ανάπτυξη των διεπιστημονικών ομάδων οικογενειακής ιατρικής που παρέχουν υπηρεσίες και δράσεις στην κοινότητα. **(β)** Ενίσχυση του ανθρωπίνου δυναμικού για την παροχή καθολικής κάλυψης του πληθυσμού από υπηρεσίες ΠΦΥ και προώθηση του ρόλου του ΟΙ. **(γ)** Οργάνωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος ΠΦΥ, που θα περιλαμβάνει διαμόρφωση τοπικών Δικτύων ΠΦΥ και των σχετικών Τομέων ΠΦΥ

και ενίσχυση του συντονισμού του, με επιπρόσθετο στόχο την ένταξη των Ομάδων και τη βελτίωση της εμπειρίας του πολίτη μέσα στο σύστημα. **(δ)** Ανάπτυξη τυποποιημένων διαδικασιών για την ενίσχυση της συνέχειας της φροντίδας συνυφασμένες με την ανάπτυξη στοχοθεσίας στην κατεύθυνση της βελτίωσης της υγείας του πληθυσμού, αναπτύσσοντας περαιτέρω και αξιοποιώντας τα ψηφιακά εργαλεία και συστήματα του ΕΣΥ. **(ε)** Σχεδιασμός βιώσιμου πλάνου χρηματοδότησης της ανάπτυξης των διεπιστημονικών ομάδων υγείας πέραν του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος.

Κατά το χρονικό διάστημα της διεξαγωγής της αξιολόγησης λειτουργούσαν 127 ΤΟΜΥ στη χώρα (53,1% του αρχικού σχεδιασμού των 239) από τις οποίες στο Βόρειο Αιγαίο 2 έναντι των 14 αρχικά προβλεφθέντων.

8. Αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠ Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα

Η αξιολόγηση καταλήγει σε συμπεράσματα τα οποία κρίνονται κρίσιμα για την επίτευξη της καλύτερης αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας ενός δικτύου 61 δομών, το οποίο φαίνεται να εξυπηρετεί τις ωφελούμενες με ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό τρόπο, ενώ και οι ίδιες δηλώνουν ικανοποιημένες με την πλειοψηφία των υπηρεσιών που λαμβάνουν. Πράγματι, οι δράσεις που πραγματοποιεί το δίκτυο και η διεύρυνση της ομάδας στόχου που πραγματοποιείται στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο έχουν συμβάλλει στην αποστιγματοποίηση των δομών, και τη μετατροπή του από δίκτυο που αφορά αποκλειστικά σε κακοποιημένες γυναίκες, σε δίκτυο υποστήριξης κακοποιημένων γυναικών και γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις.

Εκτίμηση της αξιολόγησης είναι ότι αυτή η διάσταση του δικτύου μπορεί να γίνει πιο ορατή στην κοινωνία. Άλλωστε, οι ενέργειες δημοσιότητας που πραγματοποιήθηκαν εστιάζουν κυρίως στη διάσταση της ενδοοικογενειακής βίας και της σεξουαλικής παρενόχλησης, χωρίς να τονίζονται επαρκώς άλλες εξίσου σημαντικές διαστάσεις της ισότητας των φύλων, όπως η ένταξη στην αγορά εργασίας, η εναρμόνιση επαγγελματικής-οικογενειακής ζωής (work life balance), τα δικαιώματα στο χώρο εργασίας κλπ.

Σε μια συνολική αποτίμηση της ικανοποίησης των γυναικών και αξιολόγησης της συνολικής τους εμπειρίας από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και τους Ξενώνες Φιλοξενίας διαφαίνεται υψηλός βαθμός ικανοποίησης από τις παρεχόμενες υπηρεσίες

Σχετικά με τις πιθανές αστοχίες, προβλήματα και ελλείψεις στο σχεδιασμό των παρεμβάσεων όπως προέκυψαν κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, εντοπίζονται σε επιμέρους παραμέτρους σχετικά με την εκπαίδευση/ επιμόρφωση που έλαβαν ή/και συνεχίζουν να λαμβάνουν τα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων, την εποπτεία καθώς και θέματα που αφορούν στα λειτουργικά εργαλεία, την κτιριακή υποδομή και την χωροταξική τοποθεσία τις δομές και αναδεικνύονται σε πεδία βελτίωσης του δικτύου.

Ο προϋπολογισμός της παρέμβασης αξιολογείται ως υπερ-επαρκής για την επίτευξη του προβλεπόμενου πληθυσμού ωφελούμενων και οι επιθυμητές εκροές επιτυγχάνονται με μικρότερο κόστος σε σχέση με τον προϋπολογισμό. Στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου λειτουργούν 3 δομές, δύο Συμβουλευτικά Κέντρα και ένας Ξενώνας Φιλοξενίας.

9. Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.

Συνοψίζοντας τα κύρια συμπεράσματα της αξιολόγησης, εντοπίζονται προκλήσεις τόσο στη φάση του σχεδιασμού όσο και της υλοποίησης. Ειδικότερα στη φάση του σχεδιασμού :

- Απαιτείται **έγκαιρη έναρξη της διαβούλευσης** και ει δυνατόν πριν την οριστικοποίηση του ΠΕΠ
- απαιτείται η διαμόρφωση μια συνολικής στρατηγικής αστικής ή χωρικής ανάπτυξης, που υπερβαίνει τις απαιτήσεις των ΟΧΕ και κινείται σε πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα, στη κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να διευκολυνθεί η **θεσμοθέτηση τεκμηριωτικής βάσης για τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων χωρικής και αστικής ανάπτυξης**
- ειδικά για τις ΟΧΕ-BAA σε αστικές περιοχές, είναι η αναγκαιότητα μιας **συνολικότερης θεώρησης των αναπτυξιακών προοπτικών της πόλης**, της θέσης και του ρόλου της στην Ευρύτερη Περιοχή Άρα, σε κάθε περίπτωση δεν αρκεί από μόνο του το πληθυσμιακό κριτήριο για την επιλογή μιας ΒΑΑ, αλλά αυτό πρέπει να συνεκτιμηθεί με τη λειτουργία της πόλης και το ρόλο της στο ευρύτερο χωρικό πλαίσιο αναφοράς.
- θα απαιτηθεί μια **έγκαιρη διαμόρφωση των χωρικών κατευθύνσεων** για να ενσωματωθούν στο σχεδιασμό των νέων ΟΧΕ. Δεν αρκεί όμως η συμβατότητα μιας Στρατηγικής, που διαμορφώνεται εξ αφορμής μιας δυνατότητας χρηματοδότησης, με τα Χωροταξικά Πολεοδομικά Πλαίσια. Πρέπει να επιδιωχθεί θεσμική κατοχύρωση ολοκληρωμένων στρατηγικών (Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων – ΣΟΑΠ, Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων – ΠΕΧΠ), με την προϋπόθεση ότι θα απλουστευτούν και θα επιταχυνθούν οι απαιτούμενες διαδικασίες έγκρισης.
- απαιτείται **ενίσχυση των ικανοτήτων των φορέων** για τη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων σε τοπικό επίπεδο, εντοπισμός των θεσμικών και διοικητικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν ως φορείς και τοπικές κοινωνίες και σχεδιασμός ενός μείγματος πολιτικής που αντιστοιχεί καλύτερα στις τοπικές ιδιαιτερότητες

Κατά τη φάση της υλοποίησης :

- απαιτείται η ενθάρρυνση της εκχώρησης αρμοδιοτήτων, μετά από ενδελεχή αξιολόγηση της ικανότητας και με παράλληλη ενίσχυση των φορέων για να αποκτήσουν οι τοπικές αρχές την πλήρη ιδιοκτησία των ΟΧΕ.
- απαιτείται η ενθάρρυνση δημιουργίας νέων δομών προσαρμοσμένων στις ανάγκες διαχείρισης των ΒΑΑ-ΟΧΕ
- επίσπευση των διαδικασιών ωρίμανσης

**Παράρτημα: Αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο ΕΠ «Βόρειο Αιγαίο»
2014-2020**

Αναγνωριστικό (1)	Σύντομη περιγραφή των δράσεων/ παρεμβάσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο της Αξιολόγησης (2)	Τίτλος (3)	Ταμεία που αφορούν την αξιολόγηση (4)	Θ.Σ. (5)	Link ανάρτησης της Αξιολόγησης (6)
1	Αποτίμηση ενεργειών προβολής και δημοσιότητας του ΠΕΠ	Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ Βόρειο Αιγαίο 2014-2020	ΕΤΠΑ ΕΚΤ	Όλοι	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Βόρειο Αιγαίο 2014 - 2020 (perba.gr)
2	Πορεία υλοποίησης χρηματοοικονομικών και φυσικών στόχων του Προγράμματος	Αξιολόγηση του σχεδιασμού και της πορείας εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βόρειο Αιγαίο 2014-2020	ΕΤΠΑ ΕΚΤ	Όλοι	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Βόρειο Αιγαίο 2014 - 2020 (perba.gr)
3	Προσδιορισμός της κεντρικής στρατηγικής προβολής και δημοσιότητας. Έρευνα κοινού και δικαιούχων του Προγράμματος	Αξιολόγηση Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ Βόρειο Αιγαίο 2014-2020	ΕΤΠΑ ΕΚΤ	Όλοι	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Βόρειο Αιγαίο 2014 - 2020 (perba.gr)
4	Πορεία υλοποίησης χρηματοοικονομικών και φυσικών στόχων του Προγράμματος	Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της υλοποίησης του ΠΕΠ	ΕΤΠΑ ΕΚΤ	Όλοι	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Βόρειο Αιγαίο 2014 - 2020 (perba.gr)
5	Κέντρα Κοινότητας, Δομές παροχής βασικών αγαθών. Κέντρα Ημερήσιας φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), Κέντρα Δημέρευσης & Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ)	Αξιολόγηση της πορείας της λειτουργίας των κοινωνικών δομών του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βορείου Αιγαίου 2014-2020 που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	ΕΚΤ	9	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Βόρειο Αιγαίο 2014 - 2020 (perba.gr)
6	Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής	Αξιολόγηση των δράσεων «Εναρμόνισης	ΕΚΤ	9	Αξιολόγηση του Προγράμματος - Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη

		οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» στο Ε.Π. ΑΝΑΔΕΔΒΜ και στα ΠΕΠ			Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια βίου Μάθηση 2014-2020» (empedu.gov.gr)
7	Τοπικές Ομάδες Υγείας (ΤΟΜΥ)	Αξιολόγηση των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)	ΕΚΤ	9	Υγεία - Πρόνοια Ειδική Υπηρεσία τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης • Μελέτες-Εμπειρογνωμοσύνες (edespa-ygeia.gr)
8	Δομές υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας (Ξενώνες Φιλοξενίας, Συμβουλευτικά Κέντρα)	Αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠΜΔΤ	ΕΚΤ	9	Μελέτη αξιολόγησης της λειτουργίας των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠ Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα (esfhellas.gr)
9	Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ).	Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020	ΕΤΠΑ ΕΚΤ	2,4,5, 6,7,9	Αξιολόγηση (espa.gr)

Σημείωση:

- (1) Αναγνωριστικό: γίνεται αρίθμηση των αξιολογήσεων. Οι αξιολογήσεις παρατίθενται κατά φθίνουσα σειρά ημερομηνίας δημοσίευσης.
- (2) Γίνεται σύντομη περιγραφή της παρέμβασης/δράσης που αποτέλεσαν αντικείμενο της αξιολόγησης. Αναφέρεται σε όχι περισσότερες από 30 λέξεις η ουσία των θεμάτων αξιολόγησης.
- (3) Αναγράφεται ο τίτλος της αξιολόγησης στην εθνική γλώσσα, όπως αναφέρεται στο εξώφυλλο της αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκε.
- (4) Αναφέρονται το/α Ταμείο/α που αφορά η αξιολόγηση π.χ. ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ, ΠΑΝ.
- (5) Αναφέρονται οι Θεματικοί Στόχοι (Θ.Σ.) που συνδέονται με την αξιολόγηση.
- (6) Αναφέρεται η ηλεκτρονική διεύθυνση (link) όπου έχει αναρτηθεί η αξιολόγηση.